

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

Cu privire la modificarea Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2024

În temeiul art. 81 alin. (3) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 251-253, art. 513), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. la domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii „**02 ARTE ȘI ȘTIINȚE UMANISTE**”, domeniul general de studii „**021 Arte**”, domeniul de formare profesională „**0212 Modă, design interior și industrial**”, coloanele 4 și 5 se completează cu următoarea subpoziție:

„0212.4 Design de mobilier 0212.4 Furniture design	240”;
---	-------

1.2. la domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii „**05 ȘTIINȚE ALE NATURII, MATEMATICĂ ȘI STATISTICĂ**”, domeniul general de studii „**053 Științe fizice**”, domeniul de formare profesională „**0532 Științe ale pământului**”, coloanele 4 și 5 se completează cu următoarele subpoziții:

„0532.5 Sisteme informaționale geografice 0532.5 Geographic Information Systems (GIS)	180
0532.6 Geografia turismului 0532.6 Tourism Geography	180”;

1.3. la domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii „**06 TEHNOLOGII ALE INFORMAȚIEI ȘI COMUNICAȚIILOR**”, domeniul general de studii „**061 Tehnologii ale informației și comunicațiilor**”, domeniul de formare profesională „**0613 Dezvoltarea produselor program și a aplicațiilor**”, coloanele 4 și 5 se completează cu următoarea subpoziție:

„0613.6 Bioinformatică <i>0613.6 Bioinformatics</i>	180”;
--	--------------

1.4. la domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii „**07 INGINERIE, TEHNOLOGII DE PRELUCRARE, ARHITECTURĂ ȘI CONSTRUCȚII**”, domeniul general de studii „**073 Arhitectură și construcții**”, domeniul de formare profesională „**0732 Construcții și inginerie civilă**”, coloana a 4-a, textul „0732.3 Alimentări cu apă, canalizări/0732.3 *Water supply, sewerage engineering*” se substituie cu textul „0732.3 Ingineria apelor/0732.3 *Water engineering*”;

1.5. la domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii „**09 SĂNĂTATE**”, domeniul general de studii „**091 Sănătate**”, domeniul de formare profesională „**0916 Farmacie**”, coloanele 4 și 5 se completează cu următoarea subpoziție:

„0916.3 Asistență de farmacie <i>0916.3 Pharmacy assisting</i>	180”;
---	--------------

1.6. la domeniul fundamental al științei, culturii și tehnicii „**10 SERVICII**”, domeniul general de studii „**101 Servicii publice**”, domeniul de formare profesională „**1013 Servicii hoteliere, turism și agrement**”, coloanele 4 și 5 se completează cu următoarea subpoziție:

„1013.2 Călătorii și turism sportiv <i>1013.2 Travel and sports tourism</i>	180”.
--	--------------

1.7. poziția 12 de la compartimentul Note va avea următorul cuprins:

„¹²Se menționează, după caz, ramura: energetică/comunicații electronice/construcția de mașini/textile/industria alimentară/construcții/transporturi/agricultură/îmbunătățiri funciare (hidroameliorație)”.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

VASILE TOFAN

Contrasemnează:

Ministrul educației
și cercetării

Dan Perciun

Ministrul sănătății

Alexandru Gasnaș

Ministrul culturii

Dan Suruceanu

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2024

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de hotărâre de Guvern este elaborat de Ministerul Educației și Cercetării, luând în considerare propunerile instituțiilor de învățământ superior și ale angajatorilor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul este elaborat în temeiul art.81 alin. (3) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, cu modificările ulterioare, care statuează că Nomenclatorul reprezintă parte componentă a standardelor educaționale de stat și determină domeniile și specialitățile în baza cărora se realizează formarea profesională și științifică în învățământul superior. Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților se aprobă de Guvern, la propunerea Ministerului Educației și Cercetării, de comun acord cu ministerele care au în subordine instituții de învățământ superior.

Totodată, proiectul este elaborat în baza acțiunii 4.24 din Planul de acțiuni al Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2026, aprobat prin **Ordinul ministrului nr.198 din 30.01.2026** (https://mecc.gov.md/sites/default/files/planul_mec_2026.pdf), în contextul apariției unor noi domenii și profesii, ministerul este obligat să actualizeze/modifice Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru învățământul superior, conform solicitărilor pieței muncii.

Or, reducerea decalajului dintre competențe și cererea de pe piața muncii prin consolidarea învățământului superior rămâne o provocare incontestabilă în continuare.

Aceste modificări în Nomenclator reprezintă o contribuție substanțială în vederea diversificării ofertei educaționale și multiplicării posibilităților de studii în universitățile din Republica Moldova grație compatibilizării lor cu cele oferite de universitățile europene.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.

Prezentul Nomenclator (HG 412/2024) constituie cadrul normativ care reglementează organizarea studiilor superioare în Republica Moldova, ciclurile I-licență, II-master, III-doctorat conform structurii Spațiului European al Învățământului Superior (EHEA/Bologna), corespunzător nivelelor 6, 7 și 8 al Cadrului National al Calificărilor (NQF), implicit, Cadrului European al Calificărilor (EQF).

În context, Ministerul Educației și Cercetării vine cu propunerea de completare a Nomenclatorului cu noi specialități, care are ca scop adaptarea sistemului de învățământ superior la cerințele dinamice ale societății și ale pieței muncii, precum și alinierea la standardele internaționale.

Prin urmare, actualizarea și completarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior sunt impuse de următoarele considerente strategice:

1. Corelarea cu dinamica pieței muncii: dezvoltarea unor noi profesii și domenii de activitate, generate de evoluția tehnologică, economică și socială; alinierea continuă a ofertei educaționale din învățământul superior la cerințele stringente și actuale ale angajatorilor; sporirea inserției profesionale și a ratei de angajabilitate în rândul absolvenților.

2. Compatibilizarea cu standardele și bunele practici internaționale: facilitarea recunoașterii și echivalării diplomelor eliberate de instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova în raport cu cele din spațiul Uniunii Europene; armonizarea structurii academice cu recomandările

Clasificatorului Internațional Standard al Educației (ISCED-F, 2013); stimularea procesului de internaționalizare a sistemului național de învățământ superior.

3. Modernizarea și adaptarea curriculară: actualizarea periodică a programelor de studii existente, în scopul integrării celor mai recente progrese științifice, inovații și tehnologii dintr-un anumit domeniu.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și **evidențierea elementelor noi:**

Astfel, propunem modificarea Nomenclatorului, precum și completarea cu specialități/programe noi de **studii superioare de licență**, având în vedere următoarele raționamente.

1. La solicitarea angajatorilor (Uniunea Producătorilor de Mobilă), dar și a instituțiilor de învățământ superior de profil, se propune Completarea domeniului profesional **Modă, design interior și industrial** cu o specialitate nouă - *Design de mobilier*.

Industria producerii mobilei reprezintă o componentă importantă a industriei prelucrătoare din Republica Moldova, având o contribuție semnificativă la dezvoltarea economică, ocuparea forței de muncă și exporturi. Sectorul include aproximativ 600 de companii și asigură circa 6000 de locuri de muncă, reprezentând aproximativ 5% din totalul angajaților din industria prelucrătoare. Aproximativ 90% din exporturile de mobilier sunt orientate către piața Uniunii Europene, ceea ce implică necesitatea respectării unor standarde ridicate de calitate, design și competitivitate. În ultimul deceniu, sectorul a înregistrat o creștere semnificativă, inclusiv o majorare de aproximativ trei ori a volumului producției în perioada 2014–2024 și o creștere medie anuală de circa 13%, ceea ce confirmă potențialul de dezvoltare al acestei ramuri industriale. În același timp, evoluția sectorului este condiționată de capacitatea acestuia de a integra procese de design, inovare și tehnologii moderne în dezvoltarea produselor.

Datele privind piața muncii indică faptul că problema principală a pieței muncii din Republica Moldova nu este lipsa locurilor de muncă, ci insuficiența **competențelor profesionale relevante pieței**.

În prezent, în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova nu există programe dedicate formării specialiștilor în domeniul designului de mobilier. Această lacună generează: dificultăți în dezvoltarea produselor competitive; dependența companiilor de instruirea internă; limitarea capacității de inovare; scăderea competitivității pe piețele externe. În condițiile în care industria mobilei este orientată în proporție majoritară spre export și necesită produse cu valoare adăugată ridicată, **lipsa specialiștilor în design de mobilier** reprezintă o constrângere directă asupra dezvoltării sectorului.

În această linie de idei, introducerea noii specialități *Design de mobilier* este justificată prin: necesitatea **reducerii deficitului de specialiști calificați în domeniu**; susținerea competitivității industriei mobilei la nivel național și internațional; stimularea inovării și dezvoltării produselor cu valoare adăugată ridicată; **consolidarea legăturii dintre mediul academic și sectorul real al economiei**; valorificarea potențialului de export al industriei mobilei.

Implementarea acestei modificări va contribui la dezvoltarea durabilă a sectorului, la creșterea calității capitalului uman și la consolidarea poziției industriei mobilei ca unul dintre pilonii economiei naționale. Introducerea specialității „Design de mobilier” nu reprezintă doar o extindere a ofertei educaționale, ci o măsură necesară pentru corelarea sistemului de învățământ superior cu cerințele reale ale economiei naționale și pentru susținerea dezvoltării unui sector industrial cu potențial strategic pentru Republica Moldova.

2. În cadrul domeniului **Științe fizice**, propunem două specialități noi - *Sisteme informaționale geografice (GIS)* și *Geografia turismului* pentru pregătirea specialiștilor capabili să răspundă provocărilor actuale ale pieței muncii și transformărilor digitale din economie.

Introducerea specialității *Sisteme informaționale geografice* vine ca un răspuns direct la cererea stringentă de experți în **cartografiere digitală, analiză spațială și gestionarea bazelor de date geospațiale**, competențe esențiale pentru urbanism și managementul mediului. Pe de altă parte, programul *Geografia turismului* va asigura formarea unor profesioniști axați pe **valorificarea durabilă a patrimoniului natural și cultural**, dezvoltare regională și managementul destinațiilor.

2.1. În prezent, deși tehnologiile **GIS** sunt utilizate transversal în diverse sectoare, Republica Moldova duce lipsă de un cadru sistemic de pregătire a acestor specialiști, bazându-se doar pe cursuri opționale sau reconversii profesionale de suprafață.

Principalele argumente care justifică stringența acestei decizii:

- **Alinierea la standardele europene și agenda digitală.** Republica Moldova, în calitate de țară candidată pentru aderarea la Uniunea Europeană, are obligația de a transpune și implementa directive comunitare majore.

- **Directiva INSPIRE:** Aceasta impune crearea unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană. Pentru ca Moldova să își integreze datele spațiale (mediu, transporturi, rețele utilitare) cu cele ale UE, este nevoie de specialiști care înțeleg interoperabilitatea datelor și standardele internaționale.

- **Digitalizarea sectorului public:** Strategiile naționale de digitalizare nu se pot limita doar la servicii web textuale. Managementul modern al unei țări se bazează pe date geospațiale vizuale și analiză predictivă.

În context, absolvenții acestei specialități ar acoperi goluri imense din instituțiile publice și private din Moldova, inclusiv, în administrația publică locală: urbanism, planificare teritorială, gestionarea patrimoniului și digitalizarea registrelor locale; agricultura de precizie: monitorizarea culturilor, analiza solurilor, optimizarea resurselor și combaterea efectelor schimbărilor climatice; mediu și situații de urgență: modelarea riscurilor de inundații/incendii (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) și managementul resurselor de apă/păduri; utilități și infrastructură: managementul rețelelor de gaz, electricitate, apă și canalizare (ex: Apă-Canal, Moldovagaz).

În următorii ani, Moldova va accesa fonduri substanțiale pentru infrastructură (drumuri, apeducte, managementul deșeurilor). Toate proiectele mari de infrastructură finanțate de Banca Mondială, BERD sau UE solicită obligatoriu componente de analiză spațială și cartografiere digitală. Fără specialiști autohtoni licențiați în GIS, companiile și instituțiile din Moldova vor fi nevoite să achiziționeze aceste servicii de la experții străini, crescând costurile proiectelor.

2.2. Specialitatea *Geografia turismului* este un program consacrat în universitățile europene de prestigiu. Introducerea ei în RM va facilita internaționalizarea programelor, mobilitatea academică a studenților și recunoașterea diplomelor peste hotare.

Geografia turismului este o ramură consacrată a geografiei umane și economice, care analizează distribuția spațială a resurselor turistice, fluxurile turistice, impactul asupra mediului și comunităților. Spre deosebire de specialitatea *Servicii hoteliere, turism și agrement*, *Geografia turismului* pune accent pe managementul spațial, analiza fluxurilor de turiști, cartografierea resurselor și impactul de mediu.

Dezvoltarea turismului în Republica Moldova nu mai poate fi privită doar ca o simplă activitate comercială de vânzare a билетelor, ci ca o axă strategică de dezvoltare regională. Avem nevoie de **evaluarea riguroasă a resurselor**, respectiv, formarea profesională a specialiștilor capabili să analizeze critic și științific potențialul natural (rezervații, landşafturi, rețeaua hidrografică) și antropice (vinării, mănăstiri, conace, patrimoniu cultural).

La fel, se impune **dezvoltare regională și rurală**: absolvenții acestei specialități vor deține competențe specifice în organizarea spațiului turistic din regiunile de dezvoltare (Nord, Centru, Sud,

UTA Găgăuzia), contribuind direct la revitalizarea satelor prin agroturism. Geografii specializați în turism sunt singurii instruiți să determine capacitatea de suport a unui teritoriu (câți turiști poate primi o arie protejată, cum ar fi Orheiul Vechi sau Pădurea Domnească, fără a fi degradată).

La fel, acești specialiști vor putea elabora strategii de adaptare a infrastructurii turistice la noile realități climatice și de mediu din regiune.

Piața muncii din Republica Moldova duce lipsă de cadre calificate în zona de planificare macroeconomică și teritorială a turismului. Absolvenții acestei specialități vor acoperi nișe pe care economiștii clasici nu le pot gestiona ca, de exemplu: planificatori teritoriali și urbanisti specializați în destinații recreative; consultanți și experți în cadrul Agenției de Investiții, Ministerului Culturii, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și în unitățile administrativ-teritoriale (consilii raionale, primării); manageri de proiecte europene axate pe dezvoltare transfrontalieră și conservarea patrimoniului geo-turistic.

3. În aceiași arie de activitate, se propune și noua specialitate *Călătorii și turism sportiv*. Or, turismul clasic, de tip contemplativ, prin explorarea civilizațiilor străine exclusiv prin cultura *all-inclusive* **pierde teren în fața turismului de experiență și activ**. La fel, se observă creșterea interesului pentru **ecoturism și sport**: la nivel european, turismul sportiv și de aventură (*ciclism, trekking, caiac, alergare montană*) înregistrează cele mai mari rate de creștere.

Profilul noului turist modern astăzi caută vacanțe active care îmbină mișcarea cu descoperirea patrimoniului cultural și natural. Moldova are nevoie de specialiști care să știe cum să atragă acest segment de piață. Deși Republica Moldova nu are munți sau ieșire la mare, ea deține un relief fragmentat ideal pentru forme specifice de turism sportiv: **turism nautic și ecologic**: râurile Nistru și Prut sunt perfecte pentru trasee de caiac-canoe și rafting ușor; **turism de aventură și ciclism**: defileurile din zona de nord (Rezervația „Suta de Movile”, stâncile din Edineț) și masivele forestiere din Codri oferă condiții excelente pentru *hiking, climbing, cicloturism, trail-running*; **competiții de masă**: evenimente precum maratoanele prin galerii subterane (Cricova, Mileștii Mici) sau festivalurile de sport montan au demonstrat că există o infrastructură emergentă care cere management profesionist.

În prezent, oferta educațională din Moldova pregătește fie manageri în turism (fără competențe de ghidaj sportiv, prim ajutor în condiții extreme sau tehnici de orientare), fie profesori de educație fizică/antrenori (fără cunoștințe de marketing turistic, legislație hotelieră, management de destinație sau istorie culturală). Profilul noului specialist în turism sportiv ar include competențe în turism, business plus competențe sportive cu siguranță. Absolvenții acestei specialități vor putea deveni și antreprenori locali, deschizând centre de închiriere de echipamente, parcuri de aventură sau agenții de nișă în regiunile de dezvoltare în regiunile țării noastre.

4. Completarea **domeniului TIC** cu o nouă specialitate *Bioinformatică*, domeniul general de studii este argumentată prin transformările rapide care apar în domeniul științelor vieții, medicinei personalizate, inteligenței artificiale și au determinat apariția și consolidarea bioinformaticii ca domeniu academic distinct, aflat la intersecția dintre informatică, matematică și biologie. Analiza volumelor mari de date biologice (*genomice, proteomice, metabolomice*-două domenii fundamentale ale biologiei moleculare moderne și medicinei), dezvoltarea de algoritmi specializați și utilizarea infrastructurilor de calcul avansat reprezintă activități curente în cercetare și industrie. În Republica Moldova, formarea competențelor necesare acestui domeniu se realizează fragmentat, prin programe de informatică sau biologie care **nu oferă un profil profesional integrat**. Absența unui program distinct de licență în bioinformatică limitează capacitatea sistemului de învățământ superior de a răspunde cerințelor actuale ale cercetării și pieței muncii, precum și de a se alinia practicilor europene.

Bioinformatica este recunoscută la nivel internațional drept un domeniu interdisciplinar matur,

cu obiect de studiu, metodologii și instrumente proprii. Ea nu reprezintă o simplă aplicație a informaticii într-un domeniu particular și nici o extensie a biologiei clasice, ci un cadru integrat în care metodele computaționale sunt esențiale pentru înțelegerea fenomenelor biologice complexe.

Profilul absolventului unui program de licență în bioinformatică este clar definit. Acesta dobândește competențe solide în:

- programare și dezvoltare software;
- algoritmi și structuri de date aplicate pe date biologice;
- modelare matematică și statistică;
- inteligență artificială și învățare automată;
- utilizarea infrastructurilor de calcul de înaltă performanță.

În același timp, un absolvent al acestui program va înțelege fundamentele biologice și biomedicale necesare pentru interpretarea corectă a rezultatelor și colaborarea eficientă în echipe interdisciplinare. Acest profil nu este acoperit integral de programele existente din informatică generală, biologie sau biochimie, ceea ce justifică necesitatea unui program distinct în nomenclator.

În Europa, bioinformatica este recunoscută în mod clar ca un program de licență independent, oferit de universități publice și academice recunoscute. Acest aspect susține argumentul conform căruia Bioinformatica nu este o sub-disciplină minoră, ci o specializare academică matură, justificând includerea sa ca program distinct în nomenclatorul de studii superioare. Date agregate din surse internaționale arată că există multiple programe de licență în domeniul bioinformaticii oferite în țări europene în 2026, ceea ce reflectă disponibilitatea și recunoașterea academică largă a domeniului pe continent. Se pot menționa: Universităt des Saarlandes (Germania), Vilnius University (Lituania), University of Primorska (Slovenia), Universitat Politècnica de Catalunya (Spania), University of Skövde (Suedia).

Programele de licență în Bioinformatică sunt structurate ca programe autonome în cadrul universitar nu doar ca specializări opționale ale altor programe. Diversitatea geografică a țărilor care oferă astfel de programe (Spania, Germania, Lituania, etc.) arată că Bioinformatica este integrată în strategiile naționale de educație și cercetare la nivel european. Încadrarea Bioinformaticii ca program distinct de licență în cadrul domeniului profesional *Dezvoltarea produselor program și a aplicațiilor* din Nomenclator reflectă practica internațională și necesitatea socio-economică a formării specialiștilor în acest domeniu emergent și interdisciplinar.

5. La fel, se propune modificarea denumirii programului de studii *Alimentări cu apă, canalizări în Ingineria apelor* din următoarele considerente.

Această denumire va fi mai atractivă pentru candidații la studii superioare de licență, dar și va permite **abordarea mai extinsă a proceselor legate de domeniul apelor**, precum gestionarea resurselor de apă, prevenirea inundațiilor și monitorizarea calității apei, raportat la denumirea actuală care presupune doar proiectarea și gestionarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, tratare, epurare, durabilitate și inovare în infrastructură.

Denumirea *Ingineria apelor* este mai modernă și conformă cu tendințele internaționale, facilitând astfel recunoașterea programului pe plan global. O nouă denumire poate sublinia importanța gestionării durabile a resurselor de apă, o temă din ce în ce mai relevantă în contextul schimbărilor climatice și al provocărilor de mediu. Ingineria apelor sugerează un spectru mai larg de oportunități profesionale în domenii precum infrastructura, mediul, tehnologiile inteligente și managementul riscurilor legate de apă. Denumirea actualizată poate asigura alinierea programului cu titluri similare din alte universități din afara țării, facilitând astfel mobilitatea academică și recunoașterea internațională, îmbunătățind percepția profesională a specialității și atragerea studenților autohtoni și străini.

6. Pentru fortificarea sistemului de sănătate, se propune introducerea în Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior al programului de studii superioare de licență *Asistență de farmacie* la domeniul general de studii **Sănătate**, domeniul de formare profesională **Farmacie**, din următoarele considerente.

În vederea realizării prevederilor documentelor de politici promovate de Ministerul Sănătății, inclusiv **Strategia națională „Sănătatea 2030”**, aprobată prin **HG nr. 384/2023**, în scopul sporirii accesul populației la asistența farmaceutică specializată în toate localitățile țării oferită de specialiști înalt calificați cu studii superioare de licență în **domeniul farmaciei**, capabili să activeze independent în farmaciile amplasate în localitățile rurale pentru garantarea sănătății publice a populației prin promovarea utilizării corecte și sigure a medicamentelor.

În contextul dezvoltării sistemului de sănătate și al creșterii complexității serviciilor farmaceutice, formarea de specialiști la nivel universitar reprezintă o prioritate strategică. Profesia farmaceutică evoluează spre servicii clinice, consiliere personalizată și utilizarea tehnologiilor moderne, ceea ce impune extinderea nivelurilor de pregătire. În prezent, în Republica Moldova pregătirea asistenților de farmacie se realizează exclusiv la nivel ISCED 4 (în cadrul Centrului de excelență „Raisa Pacalo”), ceea ce nu acoperă pe deplin responsabilitățile crescute cerute de piață. Introducerea programului de licență va permite diferențierea clară a competențelor între nivelurile mediu și universitar, profesionalizarea și **creșterea calității serviciilor farmaceutice**.

Astfel, sistemul farmaceutic se confruntă cu deficit de personal calificat la nivel intermediar de asistent farmacist. Noua calificare va contribui la scutirea farmacistului de sarcini tehnice și logistice, respectiv, la creșterea eficienței în farmacii comunitare și spitalicești și la îmbunătățirea accesului populației la servicii farmaceutice calitative.

La nivel european există o tendință de diversificare a calificărilor în domeniul farmaceutic (*pharmacy technician/ pharmaceutical assistant*). Programul propus este conceput în concordanță cu practica mondială privind calificările profesionale și cu documentele recente care actualizează competențele profesioniștilor din domeniul farmaceutic, punând accent pe îngrijirea centrată pe pacient, farmacoterapie, siguranța medicamentului, digitalizare și colaborare interdisciplinară.

În ceea ce privește angajabilitatea, în CORM există în prezent ocupația „asistent farmacist” la nivel mediu (ISCED 4), dar nu există o poziție distinctă pentru nivel universitar (ISCED 6). Introducerea programului necesită actualizarea clasificadorului prin includerea unei ocupații corespunzătoare: „Asistent de farmacie (cu studii superioare)” în conformitate cu ESCO și cu bunele practici europene.

Programul oferă o cale atractivă pentru absolvenții de liceu și o oportunitate de progres pentru absolvenții colegiilor medicale, facilitând mobilitatea verticală (posibil acces la programe de masterat) și reducând migrația forței de muncă slab calificate. În context, absolvenții vor dobândi competențe în prepararea și manipularea medicamentelor, asigurarea calității, gestionarea stocurilor, consiliere pentru utilizarea medicamentelor OTC, farmacovigilență, aplicarea legislației farmaceutice și utilizarea sistemelor informatice farmaceutice. Aceștia vor putea activa în farmacii comunitare și spitalicești, depozite farmaceutice, laboratoare de control al calității, companii de distribuție și instituții de sănătate publică.

7. În Notele la Nomenclator, la pct. 12, care stabilește ramurile specialității *Inginerie și management pe ramuri*, a fost introdusă o precizare suplimentară la cuvântul ”construcții”, și anume: ”construcția de mașini”, pentru a exclude interpretările și ambiguitățile apărute pe parcursul autorizării/acreditării programelor respective.

Proiectul de hotărâre de Guvern sus-numit se solicită să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în condițiile statuate de art. 56, alin.(1), din Legea nr. 100/2017, potrivit căreia, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Această urgență este justificată de circumstanțe obiective: sesiunea de admitere la universități, respectiv, necesitatea imperativă de a elabora planurile de învățământ la specialitățile noi, organizarea evaluării interne a calității programelor de studii superioare de licență și elaborarea rapoartelor de autoevaluare, care urmează a fi depuse la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare sau la o altă agenție de evaluare a calității, înscrisă în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior pentru efectuarea evaluării externe a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie, conform legislației în vigoare.	
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare	
Opțiuni alternative nu există.	
4. Analiza impactului de reglementare	
4.1. Impactul asupra sectorului public	
Completarea Nomenclatorului cu noi specialități reprezintă o investiție strategică în capitalul uman al sectorului public, cu efecte pozitive pe termen lung asupra calității serviciilor publice și a dezvoltării societății, prin dezvoltarea capitalului uman, consolidarea capacității instituționale, formarea specialiștilor cu competențe adaptate la cerințele actuale ale sectorului public etc.	
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative	
Programele de studii superioare urmează să fie organizate în limita bugetelor aprobate anual, <i>Program/Subprogram 8810 Învățământ superior, Comanda de stat pentru pregătirea cadrelor din instituțiile de învățământ superior</i>, anul financiar 2027. Linia de bază 2027, conform Anexei 1 din circulara Ministerului Finanțelor <i>Comanda de stat pentru pregătirea cadrelor din instituțiile de învățământ superior la autogestione</i>, inclusiv asigurarea funcționalității instituțiilor de învățământ superior din subordinea Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Apărării constituie 1.343.243,3 mii lei.	
4.3. Impactul asupra sectorului privat	
Completarea Nomenclatorului specialităților are un impact direct și strategic asupra sectorului privat, manifestat prin câteva efecte majore. În primul rând, reducerea deficitului de competențe: introducerea de noi specialități adaptate realităților economice actuale asigură companiilor acces la absolvenți gata pregătiți pentru piață, scăzând costurile interne de recalificare. Companiile private își pot planifica mai bine extinderea și investițiile pe termen mediu și lung, având garanția că sistemul educațional va livra specialiști în domeniile respective. De ex., noua specialitate Design de mobilier urmează să reducă deficitul de specialiști, să crească competitivitatea și potențialul de export al industriei, să stimuleze inovarea și să consolideze legătura dintre universitate și sectorul economic. Sau programul Geografia turismului, care va asigura formarea unor profesioniști axați pe valorificarea durabilă a patrimoniului natural și cultural, dezvoltare regională și managementul destinațiilor etc.	
4.4. Impactul social	
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal	
Proiectul asigură protecția datelor cu caracter personal.	
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen	
Proiectul nu prezintă riscuri de discriminare după criterii de gen, apartenență etnică etc.	

4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nu are impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Proiectul nu are impacturi și informații relevante.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu sunt necesare măsuri normative suplimentare.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nomenclatorul domeniilor de studii și specialităților în învățământul superior este elaborat în baza recomandărilor Clasificatorului Internațional Standard al Educației (ISCED-F, 2013), perfectat de UNESCO în vederea implementării uniforme a cadrului normativ al formării profesionale.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Conform prevederilor Legii 239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, anunțul privind inițiativa de elaborare a actului normativ menționat a fost plasat pe pagina web a Ministerului Educației și Cercetării în rubrica: Transparența decizională/ <u>Anunțuri privind inițierea elaborării deciziilor</u> : https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16453
Proiectul respectă rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost publicat pentru consultare publică pe pagina web oficială: https://mec.gov.md/ro/content/proiecte-supuse-consultarilor-publice
Proiectul a fost avizat de ministerele care au în subordine instituții de învățământ superior, precum și de către Ministerul Finanțelor, care au exprimat susținerea proiectului, toate sugestiile fiind agreate.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul a fost supus expertizelor anticorupție și juridice. Propunerea Ministerului Justiției a fost acceptată, respectiv, lista contrasemnatarilor a fost completată cu Ministrul dezvoltării economice și digitalizării. Conform raportului de expertiză anticorupție , în cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la actualizarea/modificarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru învățământul superior, conform solicitărilor pieței muncii.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul respectiv este compatibil și respectă cadrul normativ existent.
9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Proiectul nu necesită măsuri speciale pentru a fi implementat.

Ministru

Dan PERCIUN

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor la proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2024

Participantul la avizare (expertizare)	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Avizare		
Ministerul Finanțelor	Comunică susținerea proiectului. Totodată, Ministerul Educației și Cercetării urmează să efectueze o analiză amplă a tuturor specialităților ținând cont de necesitățile pieței muncii, astfel încât, la etapa elaborării planurilor (comenzii de stat) de pregătire a cadrelor pe specialități și domenii generale de studii în instituțiile de învățământ superior pentru anul de studii 2026-2027, introducerea specialităților noi să se realizeze în limita numărului de locuri finanțate de la bugetul de stat față de planul stabilit pentru anul de studii precedent.	Se acceptă. Proiectul Comenzii de Stat, 2026/2027 se încadrează în limita mijloacelor financiare planificate în acest scop. Potrivit proiectului hotărârii, ministerele de resort vor asigura înmatricularea la studii în limitele planurilor de admitere prevăzute de proiect și a alocațiilor bugetare aprobate în acest scop.
Ministerul Apărării	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act
Ministrul Culturii	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act
Ministerul Sănătății	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act
Ministerul Afacerilor Interne	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act
Ministrul Muncii și Protecției Sociale	Se recomandă reconsiderarea formulării prevăzute la pct. 4.3 „Impactul asupra sectorului privat – acțiuni de impact suplimentare nu există”, or, argumentarea prezentată în Nota de fundamentare relevă efecte directe asupra mediului privat, inclusiv prin reducerea deficitului de competențe, susținerea competitivității sectoarelor economice vizate și dezvoltarea capitalului uman adaptat cerințelor actuale ale pieței muncii.	Se acceptă. Pct. 4.3 din Nota de fundamentare a fost completat.
Notificări		
-	-	-
Expertizare		
Ministerul Justiției	Conform art. 102 alin. (4) din Constituție, hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern se semnează de Prim-ministru și se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii lor în aplicare. Prin Hotărârea Guvernului nr. 262/2026 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (ajustarea regulamentului de activitate și a structurii Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării), Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a preluat de la Ministerul Culturii domeniul turism , fiind succesor de drepturi și obligații conexe domeniului preluat.	Se acceptă. Lista contrasemnatarilor a fost completată cu ministrul dezvoltării economice și digitalizării.

	Potrivit sbp. 1.2 și 1.6 din proiect, se introduc modificări în Nomenclatorul specialităților care vor pregăti cadre destinate sectorului turistic . Astfel, lista contrasemnatarilor se va completa cu ministrul dezvoltării economice și digitalizării.	
Centrul Național Anticorupție	Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Nomenclatorului domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2024 a fost elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării, în scopul adaptării sistemului de învățământ superior la cerințele dinamice ale societății și ale pieței muncii, precum și alinierea la standardele internaționale. În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la actualizarea/modificarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru învățământul superior, conform solicitărilor pieței muncii.	S-a luat act

Ministru

Dan PERCIUN